

גזרת פילוג הממלכה פרק י"א, פסוקים ט'-י"ד, כ"ג

1. בפרק י"א, פסוקים ט'-י"ג מתואר העונש שנגזר על שלמה המלך ועל ממלכתו בעוון מעשיו המתוארים בפסוקים הראשונים של הפרק.

סמנו בפסוקים את:

- העונש שנגזר על הממלכה.
- הנימוק לעונש.
- התשובה לשאלה - מדוע קריעת הממלכה לא תיעשה בימי שלמה, אלא לאחר מותו.

ט. וַיִּתְּאֶנֶף ה' בְּשִׁלְמוֹהַ כִּי נָטָה לִבּוֹ מֵעַם ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּרְאָה אֵלָיו פְּעָמִים.
י. וַיֵּצֵא אֱלֹדִי עַל הַדָּבָר הַזֶּה לְבָלְתִּי לְכַת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא שָׁמַר אֶת אֲשֶׁר צִוָּה ה'.
יא. וַיֹּאמֶר ה' לְשִׁלְמוֹהַ יֵעַן אֲשֶׁר הִיטָה וְאֵת עַמּוּךְ וְלֹא שָׁמַרְתָּ בְּרִיתִי וְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר צִוִּיתִי עָלֶיךָ קִרְעַת אֶקְרַע אֶת הַמַּמְלָכָה מֵעָלֶיךָ וְנִתְּתִיָּהּ לְעַבְדֶּךָ.
יב. אַךְ בִּימֶיךָ לֹא אֶעֱשֶׂנָה לְמַעַן דָּוִד אֲבִיךָ מִיַּד בְּנֶךָ אֶקְרַעֶנָּה.
יג. רַק אֶת כָּל הַמַּמְלָכָה לֹא אֶקְרַע שִׁבְט אֶחָד אֲתֵּן לְבֶנְךָ לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי וְלְמַעַן יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר בְּחִרְתִּי.

2. נעיין בפסוקים י"ד ו-כ"ג. ונסביר את המושג 'שִׁטָּן לְשִׁלְמוֹהַ':

יד. וַיִּקָּם ה' שִׁטָּן לְשִׁלְמוֹהַ אֶת הַדָּד הָאֲדָמִי מִזֶּרַע הַמֶּלֶךְ הוּא בְּאָדָם.
כג. וַיִּקָּם אֱלֹהִים לוֹ שִׁטָּן אֶת רוֹזֵן בֶּן אֶלְיָדָע אֲשֶׁר בָּרַח מֵאֵת הַדָּד עוֹר מֶלֶךְ צוּבָה אֲדָנִיו.

לפניכם קטע מפירוש האברבנאל על פסוק י"ד:

כי עם היות שלא קרע השם את ממלכתו, הנה הקים לו שטנים עומדים על ימינו לשטנו... **היה מהעונש** שקמו אויבים לשטן להם... והנה זכר... אויבים שקמו שטנים לשלמה. האחד הדד האדומי שהיה מזרע המלך, ר"ל מזרע מלך אדום.

1. מה תפקידם של השטנים?

2. מי הם שני השטנים המוזכרים בפסוקים?

בפסוקים מוזכרים שני שטנים. על השטן (האויב) השלישי, ירבעם בן נבט - אויב מבית, שיקום על שלמה מתוך ישראל (משבט אפרים), נלמד ביחידה הבאה.